

Vår dato:
22.09.2025

Deres dato:

Unntatt offentlighet
Offl. § 13 1. ledd, jf. fvl. § 13 1. ledd nr. 1

Vår referanse:
25/11994

Deres referanse:

Vedtak - PVN-2024-26

Kredittvurdering i husleieforhold

Personvernemndas vedtak 22. september 2025 (Marius Stub, Ruth Louise Osborg, Morten Goodwin, Marit Kristin Larsen Haarr, Malgorzata Agnieszka Cyndecka, Heri Ramampiaro, Bjørn Aslak Juliussen)

Datatilsynets referanse: 23/03769-7

Saken gjelder klage fra A på Datatilsynets vedtak 27. februar 2024, hvor det ble lagt til grunn at X hadde rettslig grunnlag for å kredittvurdere A.

1. Sakens bakgrunn

A henvendte seg til Datatilsynet 25. september 2023. Bakgrunnen for henvendelsen var at X ved daglig leder B kredittvurderte henne 5. september 2023 hos kredittvurderingsfirmaet Dun and Bradstreet Norway AS. På dette tidspunktet var A leietaker hos Y, der B også er daglig leder. A viste til at hun ikke hadde kjøpt eller bestilt noe fra X som hadde kredittvurdert henne uten rettslig grunnlag. A var også kritisk til at hun måtte oppgi personnummeret ved inngåelse av husleiekontrakt med Y 3. august 2022, og at personnummeret var lagret der.

Datatilsynet orienterte A i brev 30. oktober 2023 om forventet saksbehandlingstid på ett år.

Datatilsynet sendte 20. desember 2023 krav om redegjørelse og varsel om vedtak til X. Redegjørelsen ble mottatt 19. januar 2024.

Datatilsynet traff 27. februar 2024 vedtak om at X ved styreleder B hadde rettslig grunnlag i personvernforordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav f for å kredittvurdere A.

A påklaget vedtaket rettidig 14. mars 2025.

Datatilsynet behandlet klagen og opprettholdt sin avgjørelse. Saken ble oversendt til Personvernemnda ved brev 5. august 2024. Partene ble orientert om saken i brev fra nemnda, og fikk anledning til å komme med kommentarer. Ingen av partene har gitt ytterligere kommentarer.

Saken ble behandlet i nemndas møte 22. september 2025. Personvernemnda hadde følgende sammensetning: Marius Stub (leder), Ruth Louise Osborg (nestleder), Morten Goodwin, Marit Kristin Larsen Haarr, Malgorzata Agnieszka Cyndecka, Heri Ramampiaro og Bjørn Aslak Juliussen. Fra nemndas sekretariat var fagdirektør Anette Klem Funderud og konsulent Soz Abdul-Rahman også til stede.

2. As syn på saken i korte trekk

A gjør gjeldende at X v/B ikke hadde rettslig grunnlag for å kredittvurdere henne.

Bs fremstilling av saken er ikke riktig. Hun ble presset til å utlevere personnummeret før signering av husleiekontrakten med Y. B lagret personnummeret i over ett år og benyttet det til å kredittvurdere henne på grunn av tilbakeholdt husleie.

Hun tilbakeholdt husleie for leieperioden september til november 2023 som følge av feil og mangler i leiligheten som ikke ble utbedret av B. Det er ikke riktig at hun sendte et krav på 20 700 kroner for skadeverket en av hans ansatte ved X påførte hennes bil i juli 2023.

Det var ikke nødvendig at leiekontrakten inneholdt hele personnummeret. Det er forbudt å oppbevare personopplysninger lenger enn nødvendig. Hun har bedt om at B sletter personnummeret, uten at det har skjedd.

3. X og Ys syn på saken i korte trekk

Y og X v/B gjør gjeldende at det forelå rettslig grunnlag for kredittvurderingen av A. A var leietaker hos Y i perioden 2. august 2022 til 30. november 2023. Bakgrunnen for at X kredittvurderte A, var utviklingen i leieforholdet.

B er daglig leder og styreleder i både Y og X. Selskapene har felles kontor og bruker de samme datasystemene. Det er bare B som har tilgang til leiekontrakten med A. Leiekontrakten er for øvrig en standard husleiekontrakt utarbeidet av Huseierne der personnummer skal fylles ut. Det er ikke lagret andre personopplysninger om henne.

A kontaktet B 28. juli 2023 og hevdet at en av de ansatte i X hadde påført bilen hennes skade. Hun sendte et krav 1. august 2023 på 20 700 kroner for å dekke det økonomiske tapet hun ble påført som følge av dette. B ba videre om de skulle sende skadesaken til sine respektive forsikringsselskaper for avgjørelse av skyldspørsmålet.

Skadesaken, og flere andre forhold, er senere blitt brukt av A som argument for ikke å betale husleie og strøm for månedene september, oktober og november 2023. Etter hvert ble det nødvendig å sende begjæring om utkastelse til namsfogden, samtidig som saken ble sendt til Husleietvistutvalget.

Samtidig som A bodde i boligen hun leide hos Y, sto hun enkelte steder oppført med samme adresse som sin mor. Det var derfor usikkert hvilken adresse som var registrert i folkeregisteret.

Før begjæring om utkastelse ble sendt til namsfogden, var det nødvendig å kredittvurdere A – først og fremst for å sikre at selskapet hadde korrekt folkeregistrert adresse, men også for å vurdere hennes økonomiske situasjon.

4. Personvernemndas vurdering

4.1 Innledning

Innhenting av kredittopplysninger om en person utgjør behandling av personopplysninger, jf. personvernforordningen artikkel 4 nr. 1 og 2. Saken reiser spørsmål om X hadde rettslig grunnlag for å kredittvurdere A. Datatilsynet la til grunn at X' innhenting av As kredittopplysninger var lovlig.

4.2 Behandlingsansvarlig

Personvernforordningen artikkel 4 nr. 7 definerer «behandlingsansvarlig» slik:

«[...] en fysisk eller juridisk person, en offentlig myndighet, en institusjon eller ethvert annet organ som alene eller sammen med andre bestemmer formålet med behandlingen av personopplysninger og hvilke midler som skal benyttes, når formålet med og midlene for behandlingen er fastsatt i unionsretten eller i medlemsstatenes nasjonale rett, kan den behandlingsansvarlige, eller de særlige kriteriene for utpeking av vedkommende, fastsettes i unionsretten eller i medlemsstatenes nasjonale rett».

A inngikk leiekontrakt med Y ved B. Etter det opplyste var det imidlertid X ved B som utførte kredittsjekken ved bruk av Dun and Bradstreet Norway AS. B er eier, daglig leder og styreleder i begge selskapene. Nemnda legger til grunn at det er X som er behandlingsansvarlig for personopplysninger som ble innhentet via kredittopplysningsselskapet, jf. personvernforordningen artikkel 4 nr. 7, og som er ansvarlig for at personopplysninger behandles på en lovlig måte, jf. artikkel 5 nr. 1 bokstav a og nr. 2. Et tilsvarende syn er lagt til grunn av Personvernnemnda i PVN-2017-02, PVN-2020-21 og PVN-2022-03.

4.3 Rettslig grunnlag for innhenting av personopplysningene

Den behandlingsansvarlige må ha rettslig grunnlag (behandlingsgrunnlag) i personvernforordningen artikkel 6 nr. 1 for å være lovlig.

I artikkel 6 nr. 1 bokstav a til f angis alternative behandlingsgrunnlag. Det aktuelle grunnlaget i denne saken er artikkel 6 nr. 1 bokstav f, som lyder slik:

«Artikkel 6. Behandlingens lovlighet

Behandlingen er bare lovlig dersom og i den grad minst ett av følgende vilkår er oppfylt:

[...]

f) behandlingen er nødvendig for formål knyttet til de berettigede interessene som forfølges av den behandlingsansvarlige eller en tredjepart, med mindre den registrertes interesser eller grunnleggende rettigheter og friheter går foran og krever vern av personopplysninger, særlig dersom den registrerte er et barn.»

Behandlingsgrunnlag etter personvernforordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav f krever at tre kumulative vilkår er oppfylt:

For det første må det foreligge en berettiget interesse. Dette kan formuleres som et krav om at behandlingen må være saklig begrunnet.

Nemnda finner det klart at innhenting av kredittopplysninger kan tjene en berettiget interesse. Dette er også lagt til grunn i Micklitz og Sartor, General Data Protection Regulation, 2023, side 361:

“The automated computation of a credit score may indeed pursue legitimate interests, foremost among which is the lenders’ interest in not entering into loans that will not be repaid or loans whose implementation otherwise carries excessive risks and costs, as well as their interest in having affordable and accurate creditworthiness assessments. The accuracy of creditworthiness assessments also promotes social goals, such as preventing the economic and social disruption caused by defaults (especially as defaults may severely affect the borrowers concerned) and improving the allocation of financial resources. [...]”

Personvernforordningens fortalepunkt 47 angir at det i vurderingen av om en interesse er berettiget, blant annet skal tas hensyn til den registrertes forventninger basert på forholdet mellom den behandlingsansvarlige og den registrerte. Det skal også legges vekt på om det på innsamlingstidspunktet var påregnelig for de registrerte at opplysningene ville bli behandlet for det aktuelle formålet.

En kredittvurdering er en sammenstilling av personopplysninger fra flere kilder og gir informasjon om enkeltpersoners privatøkonomi, og vil kunne vise detaljer om eventuelle betalingsanmerkninger, frivillige pantsettelse og gjeldsgrad.

Adgangen til å innhente kredittopplysninger er underlagt strenge begrensninger på grunn av opplysningenes karakter. Næringsdrivende har kun adgang til å innhente kredittopplysninger ved salg på kreditt eller ved vurdering av økonomisk risiko for øvrig. X har ikke inngått – eller tatt sikte på å inngå – noen avtale med A. Det var for øvrig A som krevde erstatning av X – ikke omvendt. Selskapet hadde derfor ingen berettiget interesse eller saklig grunn for å kredittvurdere A. Kredittvurderingen 5. september 2023 har derfor ikke behandlingsgrunnlag i artikkel 6 nr. 1 bokstav f, og er ulovlig. At B har en sentral rolle i begge selskaper, er ikke avgjørende. X er et selvstendig rettssubjekt, og kan ikke identifiseres med Y. Nemnda kan for øvrig heller ikke se at Y hadde rettslig grunnlag for utlevering av personopplysninger om A til X.

Det er etter dette ikke nødvendig for nemnda å vurdere de øvrige vilkårene i artikkel 6 nr. 1 bokstav f. Alle vilkår må være oppfylt for at behandlingsgrunnlag skal foreligge.

Det er opp til Datatilsynet å vurdere valg av korrigerende tiltak, jf. personvernforordningen artikkel 58 nr. 2.

Denne delen av klagen har ført frem. Saken sendes derfor tilbake til Datatilsynet for vurdering av korrigerende tiltak.

4.4 Sletting av personnummer i husleiekontrakten

Nemnda legger til grunn at Y hadde rettslig grunnlag i personvernforordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav b (nødvendig for å oppfylle en avtale), jf. personopplysningsloven § 12, for å innhente As personnummer ved inngåelse av husleiekontrakten.

Husleieforholdet er imidlertid opphørt og A har fremsatt krav om sletting. I henvendelsen til Datatilsynet 25. september 2023 viser A til at personopplysninger skal slettes når de ikke lenger er nødvendige. I klagen på vedtaket 14. mars 2025 opplyser A at hun ved flere anledninger har bedt B om å slette hennes personnummer, men at han så langt ikke har etterkommet hennes krav.

Etter Personvernemndas syn er det rimelig å oppfatte As henvendelser som en klage over manglende sletting, jf. personvernforordningen artikkel 17 nr. 1. Denne delen av saken ble ikke avgjort i vedtaket 27. februar 2024, og må derfor sendes tilbake til Datatilsynet for realitetsbehandling.

* * *

Vedtaket er enstemmig.

4.5 Konklusjon

X hadde ikke rettslig grunnlag for å kredittvurdere A.

Saken hjemvises til Datatilsynet for valg av korrigerende tiltak og for realitetsbehandling av klagen over manglende sletting av As personnummer.

Marius Stub
nemndsleder

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet underskrift.

